

DE TI MATBUD FOR INNLANDET

1. Innlandet er Matregion nummer 1
2. Matberedskap og næringa er en viktig del av totalberedskapen
3. Styrk klimaarbeidet
4. Jordvern – etabler en nullvisjon for nedbygging i Innlandet!
5. Bidra til et kraftløft i Innlandet
6. Sørg for en solid næringspolitikk og forutsigbare rammebetingelser
7. Stimuler til økt investering og nyskaping i Innlandet
8. Styrk de grønne utdannings- og forskningsinstitusjonene
9. Sikre rekruttering til verdikjeden for mat – gjør Innlandet attraktivt!
10. Ha fokus på norske produkter!

Vil du ha med landbruket og verdikjeden for mat videre?

– støtt oss som politiker og forbruker!

ESTELLE DARCY
Estelle Darcy has been
a food and company
involvement promoter, expanding
the boundaries

1. Innlandet er matregion nummer 1

Innlandet har særs mangfoldig matproduksjon, med alle slags produksjoner og omfattende videreforedling.

Fakta om matproduksjonen i Innlandet:

- ❖ Landets største jordbruksfylke målt i verdiskaping
- ❖ Komplette verdikjeder for mjølk, kjøtt, egg, korn, potet og grønnsaker
- ❖ Landets største potetfylke
- ❖ Størst på storfekjøttproduksjon
- ❖ Flest dyr på utmarksbeite
- ❖ Norges kjerneområde for dyreavl og planteforedling
- ❖ Flest setre/støler i drift
- ❖ Landets nest største kornfylke
- ❖ Tredje størst på mjølkeproduksjon
- ❖ Grunnlag for totalt 15 500 arbeidsplasser

Derfor kaller vi oss Matregion nummer 1

Landbruket og verdikjeden for mat er en hjørnestein i Innlandet. Snakk opp og fram Innlandet som Matregion nummer 1.

2. Matberedskap og næringa er en viktig del av totalberedskapen

Et mer ustabilt klima og en urolig verden viser at vi må tenke mer beredskap og matberedskap. Involver landbruket og matkjeden inn i totalberedskapen. Det er viktig å øke sjølforsyningsgraden, med dagens situasjon er vi sårbare med tanke på å sikre egen befolkning mat i krisetid. Stabilt og godt salg av norske varer er en forutsetning for en løpende matproduksjon, og grunnlaget for fylkets verdifulle matindustri. I tillegg er næringa en viktig medspiller i praktisk beredskapsarbeid.

3. Styrk klimaarbeidet

Bidra med midler til tiltak/investeringer for tilpassing til et nytt klima. Dette gjelder både forskning, utvikling og kommersialisering/gjennomføring av tiltak. Landbrukets klimaplan bygger på klimaavtalen mellom Staten og landbruket. Bionova er etablert i Innlandet og skal finansiere klimakutt i jordbruk-, skogbruk og havbruksnæringene. Nå trenger vi bevilgninger over statsbudsjett, slik at Bionova virkelig kan bidra til å kutte utslipp og utvikle et lavutslippssamfunn.

Støtt satsingen på Bionova i Innlandet – som gir tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak!

4. Jordvern – etabler en nullvisjon for nedbygging i Innlandet!

Den nye nasjonale jordvernstrategien innebærer en stor forpliktelse for alle kommuner. Dette krever varig endring i politikk og praksis. Samferdsel og viktig infrastruktur tar så store matjordarealer at en må søke andre alternativer til øvrig utbygging. Det trengs en bevisstgjøring og innskjerpelse når det gjelder bygging på dyrket mark. Jordvern handler om tilgang til råvarer med rett volum og kvalitet til næringsmiddelindustrien og befolkningen i Norge.

Innlandet oppfordres til å lage en nullvisjon for nedbygging av matjord!

5. Bidra til et kraftløft i Innlandet

Norge står i fare for underskudd på den nasjonale kraftbalansen i normalår allerede om 3-4 år, dersom vi ikke raskt øker tilgangen på fornybar kraft og nett i Norge, og bruker kraften mer effektivt, bl.a. gjennom økt ENØK-satsing. Et felles kraftløft kan bidra til strømregninger som folk og bedrifter kan leve med, skape arbeidsplasser og ny industri, lykkes med det grønne skiftet. Sammen må vi samarbeide om tiltak, mobilisering og nye grep som sikrer tilstrekkelig tilgang på fornybar kraft til konkurransedyktige priser for landbruket, næringsliv og forbrukere i Norge mot 2030.

6. Sørg for en solid næringspolitikk og forutsigbare rammebetingelser

Innlandet har de naturgitte forutsetningene for å være kraftsenteret for bioøkonomi i Norge, og det må legges vekt på innovasjon og produksjon over hele fylket. Vi ønsker en solid næringspolitikk og forutsigbare rammebetingelser som bidrar til at verdikjeden for mat får nye ideer, investeringer, nye teknologier og innovasjon som bidrar til økt produktivitet og styrket konkurransekraft. Det er viktig å bidra til at Biovalley, som et regionalt partnerskap, kan være en motor og pådriver for bioøkonomien i Norge.

7. Stimuler til økt investering og nyskaping i Innlandet

Fylkeskommunen og andre forvaltere må stimulere til investeringslyst og nytenking, det er viktig at folk får lyst til å satse i Innlandet. Fylkeskommunen, som oppdragsgiver for Innovasjon Norge, kan være en aktiv pådriver for økt investering og nyskaping på små og store gårder i hele fylket. Byggeaktivitet og drift på gårdsbruk har store ringvirkninger for annet næringsliv i fylket.

8. Styrk de grønne utdannings- og forskningsinstitusjonene

Vi må ha regionalt løft innen forskning og videreutvikling av naturbruksskolene og fagskolene i Innlandet. Sats på forskningsmiljøene i Innlandet, NIBIO Apelsvoll og Høgskolen i Innlandet. Innlandet fylke må også prioritere utstyr i opplæringen, nye maskiner og presisjonsteknologi i jordbruket, og ikke minst ny kunnskap blant lærerne. Det er grunnleggende viktig å bevare og videreutvikle Blæstad-miljøet.

9. Sikre rekruttering til verdikjeden for mat – gjør Innlandet attraktivt!

Innlandet må være et godt sted å bo og leve for både unge og eldre, slik at det er attraktivt å bosette seg i Innlandskommunene. Matvarekjeden har behov for rekruttering i alle ledd, og vi må sikre et helhetlig og godt botilbud i kommunene.

10. Ha fokus på norske produkter!

Fylkeskommunen er en stor kjøper av varer og tjenester, og dere er premissleverandør for å bruke norske, og gjerne lokale, varer og tjenester ved offentlige innkjøp. Det bidrar til å gi innbyggerne et godt tilbud og stimulerer næringslivet i fylket. Oppfordre til bruk av norske produkter i offentlige kantiner og institusjoner. Husk også at husdyrproduksjon er en grunnleggende ressursutnyttelse i Innlandet, og at både kjøtt, melkeprodukter, korn, potet og grønnsaker er en naturlig del av et variert kosthold. Spis norsk, spis sesong og spis opp!

Kort og godt oppsummert:

Sammen må vi sikre bedre totalberedskap og en bærekraftig framtid gjennom å sørge for en miljømessig, sosial og ikke minst økonomisk forsvarlig utvikling for landbruket og verdikjeden for mat i Innlandet.

***Vil du ha med landbruket og verdikjeden for mat videre?
– bruk din stemme som politiker og forbruker!***

